

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand.

(Overgangsregler for institutionernes overførelse).

Fremsat den 17. marts 1976 af *socialministeren*.

I lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand, som ændret ved lov nr. 176 af 7. maj 1975, lov nr. 246 af 12. juni 1975 og lov nr. 328 af 26. juni 1975, affattes § 143 således:

„§ 143. Socialministeren kan overføre fast ejendom og inventar, der hidtil har været anvendt af institutioner for særlige grupper som nævnt i §§ 87-104, til en eller flere amtskommuner, såfremt ejendommen og inventaret vil blive anvendt til en af de nævnte institutioner. Det samme gælder inventar, der har været anvendt i forbindelse med administrationen af de nævnte institutioner. Socialministeren bestemmer omfanget af overførelsen og den nærmere fordeling af ejendomsretten, såfremt overførelsen sker til flere amtskommuner i forening.

Stk. 2. Indgår en amtskommune overenskomst med en privat institution til opfyl-

delse af amtskommunens forpligtelser efter §§ 87-104, overfører socialministeren statens rettigheder ifølge lån, der er ydet institutionen til opførelse af bygninger, om- og tilbygning m. v., til amtskommunen. Det samme gælder beføjelser, der er tillagt socialministeren som følge af tilskud til en privat institution.

Stk. 3. Overførelsen efter stk. 1 og 2 sker vederlagsfrit. Overgår ejendommen til anden brug end nævnt i stk. 1 inden den 1. januar 1991, eller bortfalder inden samme dato overenskomsten som nævnt i stk. 2, betaler amtskommunen dog den forholdsmæssigt nedskrevne værdi af det overførte på overførelsestidspunktet.

Stk. 4. Socialministeren kan, indtil overførelse er sket efter stk. 1, bestemme, at en institution fortsat drives af staten, men således at udgifterne afholdes efter § 135, stk. 2.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand, der er ændret ved lov nr. 176 af 7. maj 1975 (ændrede beløb til personlige fornødenheder for pensionister på plejehjem), lov nr. 246 af 12. juni 1975 (ændret klageadgang vedrørende hjælpemidler) og lov nr. 328 af 26. juni 1975 (ophævelse af bestemmelser om sindslidende), træder i kraft den 1. april 1976.

Socialmin. 5. kt. j. nr. 600-93.

Forslaget til den ændrede affattelse af § 143 er af teknisk karakter, idet forslaget giver de økonomiske rammer og overgangsregler for institutionernes overførelse, der allerede forudsætningsvis ligger i bilstandsloven og forarbejderne til denne. De forhandlinger, der igennem de sidste år har været ført af socialstyrelsens udlægningsafdeling om institutionernes overførelse, viser imidlertid, at amts-

kommunerne i vid udstrækning har været usikre med hensyn til de konkrete vilkår for institutionernes overførelse. Problemerne har været størst med hensyn til overførelsen af børne- og ungdomshjemmene, der geografisk er fordelt således, at deres fremtidige placering i forhold til en amtskommune først har kunnet ske efter omfattende forhandling, og efter, at pladsantallet pr. 31. marts 1976 er blevet tilpasset det forventede fremtidige behov.

Lovforslaget anvender det almindelige system ved opgaveomlægninger mellem staten og kommunerne, at statens ejendomsret, rettigheder ifølge lån og beføjelser i øvrigt over for private institutioner, overføres til den amtskommune, der efter bistandsloven vil bruge institutionen. I forhold til det almindelige system er dette område dog særegent ved, at institutionerne i vid udstrækning er private, herunder selvejende, institutioner.

Overførelsen af arealer, der tilhører staten, vil kun komme på tale i det omfang, hvor arealerne pr. 31. marts 1976 er i brug til institutionsformål.

Det følger af samme system, at tilskud, der i henhold til nugældende lovgivning ydes til institutionernes drift, opgøres og afregnes pr. 1. april 1976. Dette gælder også for de driftskapitallån, der er ydet til forbedring af likviditeten ved visse producerende revalideringsinstitutioner m. v.

Overførelsen sker, som ved andre tilsvarende opgaveomlægninger, vederlagsfrit, idet der dog i lovforslaget er optaget en særlig tilbagefaldsklausul. Denne tilbagefaldsklausul skal administreres således, at de overførte værdier fra overførelses-tidspunktet, altså normalt fra den 1. april 1976, og længst indtil den 1. januar 1991, nedskrives med samme beløb pr. år, således at amtskommunen, hvis institutionen skulle overgå til anden brug inden den 1. januar 1991, må betale statskassen rest-beløbet.

Principperne for overførelsen har været forhandlet med amtsrådsforeningen og Københavns kommune.

Den praktiske gennemførelse af overførelserne vil for statens vedkommende blive varetaget af socialstyrelsen og rigsrevisionen i samarbejde med de enkelte amtskommuner.

Om lovforslagets økonomiske konsekvenser bemærkes følgende:

1) *Statsskole- og ungdomshjem.* Den bogførte værdi af statsskolehjemmet »Bøgildgård«, »Skibbyhøj« og »Bøgholt« og stasjonsungdomshjemmene »Sølager« og »Bråskovgård« udgør i alt 20.290.707 kr. Den samlede handelsværdi for de 4 førstnævnte institutioner udgør 33 mill. kr. Hertil kommer »Bråskovgård«, hvis værdi i handel og vandel er ca. 10 mill. kr.

Værdierne må imidlertid reduceres med værdierne af de landbrugsarealer m. v., der ikke længere er i brug til institutionsformål. Disse værdier er ikke opgjort selvstændigt.

2) *Mødrehjælpsinstitutioner.* Den samlede handelsværdi for de 4 staten tilhørende mødrehjælpsinstitutioner (Skodsborg observationsspædbørnehjem, svangrehjemmet Margrethevej, Hellerup, svangre-, mødre- og rekreativehjemmet »Østerklev«, Hjerting, samt mødre- og spædbørnehjemmet »Sanderumhus« i Odense) er 8,6 mill. kr.

»Institutionerne indestår statslån for 2.102.903 kr.

3) Den samlede handelsværdi for de af staten oprettede selvejende institutioner er ca. 106 mill. kr.

I institutionerne indestår statslån for 36.010.335 kr.

Også ved disse institutioner er der arealer, der ikke længere er i brug til institutionsformål.

4) I *private børne- og ungdomshjem* indestår statslån og lån fra bidragsfonden henholdsvis for 96.636.483 kr. og for 7.027.163 kr.

Hvis samtlige institutioner videreføres af amtskommunerne efter den 1. april 1976 vil der, når der ses bort fra værdien af de landbrugsarealer m. v., der ikke påtænkes overført, til amtskommunerne blive overført arealer og bygninger for omkring 157,6 mill. kr. Endvidere vil amtskommunerne indtræde i statens rettigheder ifølge lån for omkring 142 mill. kr.

For statslånene er de almindelige vilkår en årlig ydelse på 5,5 pct., hvoraf 4,5 pct. er renter.

Bidragsfondslånene afdrages derimod i almindelighed over 40 år med en fast halvårlig ydelse.

Disse lån forrentes med 5 pct.

Forslaget betyder imidlertid også, at de af staten til *revalideringsinstitutionerne* udbetalte forskudsbeløb på 16.918.000 kr. skal tilbageføres til statskassen. Det samme gælder de ligeledes til revalideringsinstitutioner ydede driftskapitallån på omkring 5.715.000 kr.

Bilag.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende formulering.

§ 143. Socialministeren kan bestemme, at socialstyrelsen i en periode efter lovens ikrafttræden udøver det pædagogiske tilsyn med døgninstitutioner for børn og unge og træffer afgørelse om optagelse på sådanne institutioner.

Stk. 2. Døgninstitutioner for børn og unge, der er oprettet af staten før lovens ikrafttræden, kan, indtil anden ordning af ejendomsforholdet træffes, fortsat drives af staten, men således, at udgifterne afholdes efter § 135, stk. 2.

Forslaget.

§ 143 affattes således:

„§ 143. Socialministeren kan overføre fast ejendom og inventar, der hidtil har været anvendt af institutioner for særlige grupper som nævnt i §§ 87-104 til en eller flere amtskommuner, såfremt ejendommen og inventaret vil blive anvendt til en af de nævnte institutioner. Det samme gælder inventar, der har været anvendt i forbindelse med administrationen af de nævnte institutioner. Socialministeren bestemmer omfanget af overførelsen og den nærmere fordeling af ejendomsretten, såfremt overførelsen sker til flere amtskommuner i forening.

Stk. 2. Indgår en amtskommune overenskomst med en privat institution til opfyldelse af amtskommunens forpligtelser efter §§ 87-104, overfører socialministeren statens rettigheder ifølge lån, der er ydet institutionen til opførelse af bygninger, om- og tilbygning m. v., til amtskommunen. Det samme gælder beføjelser, der er tillagt socialministeren som følge af tilskud til en privat institution.

Stk. 3. Overførelsen efter stk. 1 og 2 sker vederlagsfrit. Overgår ejendommen til anden brug end nævnt i stk. 1 inden den 1. januar 1991, eller bortfalder inden samme dato overenskomsten som nævnt i stk. 2, betaler amtskommunen dog den forholdsmæssigt nedskrevne værdi af det overførte på overførelsestidspunktet.

Stk. 4. Socialministeren kan indtil overførelse er sket efter stk. 1 bestemme, at en institution fortsat drives af staten, men således at udgifterne afholdes efter § 135, stk. 2.“